

FOLKETINGET

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

De økonomiske konsulenter

Til: Udvalgets medlemmer
Dato: 16. november 2016

Opdateret analyse af PSO-udgifter for perioden 2017-2020 pga. ny PSO-beregning fra november

Sammenfatning

De økonomiske konsulenter er blevet bedt om at udarbejde en redegørelse for erhvervslivets PSO-opkrævninger. Det er vigtigt at skelne mellem PSO-udgifter og PSO-opkrævninger. En del af PSO-udgifterne er i dag finansieret over finansloven. Det betyder, at det beløb, der opkræves over elregningen via PSO, er mindre end de samlede PSO-udgifter.

Notatet redegør for de forventede udgifter til PSO for perioden 2017-2020, herunder om PSO-udgifterne er større end forventet ved indgåelse af Energifaftalen 2012, hvis man indregner lempelser og billiggørelser i Vækstpakke 2014.

*Notatet viser, at de samlede PSO-udgifter for **alle** el-forbrugere for 2017-2020 er på ca. 30 mia. kr. Det er 11 mia. kr. mere end forventet ved indgåelsen af Energifaftalen 2012. PSO-opkrævningerne er ca. 3 mia. kr. større end forventet ved indgåelse af Energifaftale 2012 for perioden 2017-2020.*

*For **erhvervslivet** forventes PSO-udgifterne for perioden 2017-2020 at være på i alt ca. 18 mia. kr. PSO-opkrævninger over elregningen via PSO-tariffen for erhvervslivets forventes at være på 12,6 mia. kr. Ved indgåelse af Energifaftalen 2012 skønnede man, at erhvervslivets udgifter/opkrævninger ville være på 11,5 mia. kr. Dermed er de skønnede PSO-opkrævninger for erhvervslivet for perioden 2017-2020 ca. 1 mia. kr. større end forventet ved indgåelse af energifaftalen.*

*Derudover er **udgifterne til el** faldet med 1.300 kr. for den typiske husholdning og 9,5 mio. kr. for den typiske erhvervsvirksomhed i dag set i forhold til ved indgåelse af energifaftalen.*

Indledning

Enhedslisten, SF og Alternativet har anmodet Folketingets Økonomiske konsullenter om at udarbejde en redegørelse for erhvervslivets forventede udgifter til PSO-tarif inkl. PSO-lempler for erhvervslivet som følge af *Vækstpakke 2014* sammenholdt med de forventede PSO-udgifter for erhvervslivet ved indgåelse af *Energiaftale 2012*.

Første og anden del af notatet redegør for de samlede udgifter til PSO for alle el-forbrugere inklusive erhvervslivet samt erhvervslivets udgifter til PSO. Del 3 opdeler PSO-udgifterne på initiativer i Energiaftalen 2012 og andre initiativer, mens del 4 viser virksomhedernes og forbrugernes el-udgifter.

Del 1

Baggrund

Energiaftalen har siden 2012 været udgangspunktet for den danske energipolitik¹. Aftalen løber frem til 2020. En række elementer i aftalen blev justeret som led i *Vækstpakke 2014*².

PSO-udgifter for både forbrugere og virksomheder i dag

El-produktion baseret på vedvarende energi støttes i Danmark via PSO-ordningen (Public Service Obligation), og støtten finansieres i dag både via elregningen med den såkaldte PSO-tarif og via finansloven med tilskud.

PSO-omkostningerne var i 2015 ca. 8,3 mia. kr., hvilket er en stigning på godt 5,4 mia. i forhold til gennemsnittet for 2006-2010, ifølge Klimarådet³. De øgede PSO-udgifter skyldes ifølge Klimarådet især to forhold. Dels en stigning i antallet af vindmøller, der modtager støtte, dels et markant fald i elprisen. Prisfaldet har medført en stigning i støtte til producenterne af grøn strøm. Det skyldes, at meget støtte udbetales som forskellen mellem markedsprisen på el og en fast afregningspris til el-producenterne. Klimarådets analyse finder, at de to forhold hver især har bidraget med ca. halvdelen af stigningen i PSO-udgifterne.

¹ Aftalen blev indgået i 2012 mellem en bred kreds af partier (S, RV, V, DF, SF, EL, K).

² Energipolitisk redegørelse 2016 af 27/4 (Redegørelse nr. R 16).

³Når Klimarådet sammenligner med gennemsnittet for 2006-2010, skyldes det, at PSO-omkostningen er følsom over for ændringer i elprisen.

Midt i en energiomstilling- udfordringer og løsninger for den danske PSO-ordning, Klimarådet, april 2016: <http://www.klimaradet.dk/da/analyser/midt-i-en-energiomstilling-udfordringer-og-loesninger-den-danske-pso-ordning>

De samlede forventede PSO-udgifter for både forbrugere og virksomheder

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet seneste opgørelse af de forventede PSO-udgifter er fra den 15. november 2016⁴. Den senest opdaterede PSO-beregning fra november inkluderer en ny budpris på Kriegers Flak på 37,2 øre/kWh:

Tabel 1: Samlede PSO-udgifter og lempelser for 2017-2020

Mia. kr. (faste 2016-priser)	2017	2018	2019	2020	Sum
PSO-udgifter, nov. 2016	8,0	8,5	6,7	6,5	29,7
Lempelser i alt	1,9	1,9	1,9	1,9	7,6
PSO-opkrævning	6,1	6,6	4,8	4,6	22,1
PSO-udgifter v. <i>Energiaftale 2012</i>	4,3	4,6	5	5,1	19,0

Kilde: EFK, svar på spm. 58 af 15. november 2016 samt EFK, svar på samrådsspm. O af 12. september 2016.

Noter: 2017 er valgt som begyndelsesår, da 2017 er udgangspunktet for EFK, svar på samrådsspørgsmål O-R af 12. september 2016.

Af *tabel 1* ses det, at de samlede PSO-udgifter for erhvervslivet og husholdninger m.m. fra 2017-2020 forventes omtrentlig at være på 30 mia. kr.⁵

Det er værd at bemærke, at man i den seneste PSO-fremskrivning ikke indregner effekter af PSO-lempelser som følge af *Vækstpakke 2014*.

En del af PSO-udgifterne er i dag finansieret over finansloven. Det betyder, at det beløb, der opkræves over elregningen via PSO-tariffen, er mindre end de samlede støtteudgifter til vedvarende energi.

De samlede PSO-opkrævninger for perioden 2017-2020 forventes således at være ca. 22 mia. kr., jf. *tabel 1* ovenfor.

Af *tabel 1* ses det også, at ved indgåelse af *Energiaftalen 2012* skønnede man, at PSO-udgifter fra 2017-2020 var på ca. 19 mia. kr.

De forventede PSO-udgifter er således ca. 11 mia. kr. højere for perioden 2017-2020 end forventede ved indgåelse af *Energiaftale 2012*, mens de forventede PSO-opkrævninger for både husholdninger og erhvervslivet er ca. 3 mia. kr. højere end forventet ved indgåelse af *Energiaftale 2012*.

Del 2 nedenfor omhandler alene erhvervslivets andel af udgifterne og opkrævningerne til PSO.

⁴ EFK, svar på spm. 58 af 15. november 2016: <http://www.ft.dk/samling/20161/alm-del/efk/spm/58/svar/1358869/1688046.pdf>

⁵ Generelt beregnes en simpel sum over perioden 2017-2020. I princippet burde man omregne de årlige udgifter til nutidsværdi, før de summeres. Denne metode er valgt for at forenkle fremstillingen, når der drejer sig om korte perioder.

Del 2 - Erhvervslivets andel af PSO-udgifter samt PSO-lempelser som følge af Vækstpakke 2014

Svar på samrådsspørgsmål O præciserer, at 60 % af de forventede PSO-udgifter forventes at tilfalde erhvervslivet⁶. Nedenfor er vist en tabel over erhvervslivets andel af de samlede PSO-udgifter inkl. PSO-lempelser omtalt i del 1:

Tabel 2: Udgifter og lempelser i PSO for erhvervslivet for 2017-2020

Mia. kr. (faste 2016-priser)	2017	2018	2019	2020	Sum
PSO-udgifter (Erhvervslivets andel)	4,8	5,1	4,0	3,9	17,8
Erhvervslivets andel af generelle lempelser (60 pct.)	1	1	1	1	4,0
Erhvervslivets andel af de målrettede lempelser (100 pct.)	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
PSO-opkrævninger	3,5	3,8	2,7	2,6	12,6
PSO-udgifter/opkrævninger v. <i>Energiaftalen 2012</i>	2,6	2,8	3	3,1	11,5

Kilde: EFK, svar på spm. 58 af 15. november 2016 samt EFK, svar på samrådspm. O af 12. september 2016 samt EFK, svar på spm. 289 af 25. august 2016

PSO-udgifterne for erhvervslivet forventes at være på ca. 18 mia. kr. over perioden 2017-2020, jf. *tabel 2* ovenfor.

Vækstpakke 2014 lemper både PSO-udgifterne gennem generelle og målrettede lempelser. De målrettede PSO-lempelser for el-intensive og energiintensive virksomheder forventes at være 0,3 mia. kr. årligt i perioden fra 2017-2020, mens de generelle forventes at være på ca. 1 mia. kr. årligt, jf. *tabel 2*⁷. Samlet er lempelserne for erhvervslivet på 5,2 mia. kr. fra 2017-2020. Fratrækkes dette fra erhvervslivets forventede udgifter på 17,8 mia. kr., fås et beløb på 12,6 mia. kr.⁸.

Af *tabel 2*, ses også, at de forventede udgifter/opkrævninger til PSO for erhvervslivet for perioden 2017-2020 ved indgåelse af *Energiaftale 2012* var på 11,5 mia. kr.

Erhvervslivets PSO-opkrævning er således steget med ca. 1 mia. kr. i forhold til det forventede (2012) for perioden 2017-2020 på baggrund af den seneste PSO-fremskrivning fra november.

⁶ EFK, Svar på samrådsspørgsmål O af den 12. september 2016

⁷ Erhvervslivets andel af de generelle lempelser på 1,6 mia. kr. årligt fra 2017-2020 forventes at være på 60 pct. jf. EFK, Svar på samrådsspørgsmål O af den 12. september 2016.

⁸ Af EFK, svar på spm. 59 af 15. november 2016 fremgår også PSO-opkrævninger for erhvervslivet for perioden 2017-2020. Summen på baggrund af dette svar giver 12,8 mia. kr. for perioden 2017-2020.

Del 3 – Opdeling af PSO-udgifter på initiativer fra Energifaftalen og andre initiativer

Tabel 3 viser udviklingen i PSO-udgifter fra 2017-2020 herunder udviklingen i de PSO-udgifter, der kan henføres til *Energifaftalen*.

Tabel 3: Opdeling af PSO på initiativer fra Energifaftalen 2012 og andre initiativer for 2017-2020

Mia. kr. (faste 2016-priser)	2017	2018	2019	2020	Sum
PSO i alt - Energifaftale 2012	4,3	4,6	5,0	5,1	19,0
Heraf Energifaftale 2012	0,9	1,2	1,7	1,5	5,3
Andre initiativer	3,5	3,4	3,4	3,6	13,9
PSO i alt – ny PSO-beregning	8,0	8,5	6,7	6,5	29,7
Heraf Energifaftale 2012	0,7	1,3	1,8	2,1	5,9
Andre initiativer	7,2	7,2	4,9	4,4	23,7

Kilde: EFK, Svar på spm. 58 af 15. november 2016.

Tabel 3 viser, at de samlede PSO-udgifter forventes at være højere på baggrund af den seneste PSO-beregning fra november, end det var forventet ved Energifaftalens indgåelse ligesom tabel 1. Som omtalt i tabel 1 er der en forskel på ca. 11 mia. kr. mht. de forventede PSO-udgifter for perioden 2017-2020. Af denne stigning kan 0,6 mia. kr. henføres til Energifaftalen. Det skyldes at de forventede PSO-udgifter forbundet med initiativer i *Energifaftalen 2012* er steget fra 5,3 mia. kr. for perioden 2017-2020 ved aftalens indgåelse til 5,9 mia. kr. på baggrund af opdaterede PSO-beregninger fra november.

Man kan også opgøre Energifaftalens forventede samlede omkostninger og ikke kun omkostninger relateret til PSO. En sådan opgørelser kan være med til at belyse om forudsætningerne bag specifikt *Energifaftalen 2012* er ændret.

Tabel 4: Forventet udvikling i Energifaftales samlede omkostninger for 2017-2020

Mia. kr. (faste 2016-priser)	2017	2018	2019	2020	Sum
Energifaftalen v. indgåelse 2012	2,7	3,2	3,7	3,8	13,4
Energifaftalen efter vækstpakke 2014	1,4	1,9	2,6	3,4	9,3
Energifaftalen, opdateret vurdering	2,2	2,7	3,3	3,7	11,9

Kilde: EFK, svar på spm. 59 af 15. november 2016.

Tabel 4 viser, at energifaftalen i dag forventes at blive 1,5 mia. kr. billigere for perioden 2017-2020 end ved indgåelse af aftalen opgjort på baggrund af *Energifaftalen 2012*'s samlede omkostninger.

Del 4 - Samlede el-udgifter

Tabel 5 nedenfor viser en forbrugers og en virksomheds udgifter til el ved indgåelse af *Energiaftalen 2012* og på baggrund af den seneste PSO-fremskrivning fra november 2016 inklusive budpris på Kriegers Flak.

Tabel 5: Samlede forventede el-udgifter for en gennemsnitlig husholdning og for en erhvervsvirksomhed i 2020 (inklusive PSO og afgifter)

Faste 2016-priser	Energiaftale 2012	Ny PSO-bereg- ning	Forskel
Husholdning (1.000 kr.)	9,4	8,1	-1,3
Erhvervsvirksomhed (mio. kr.)	26,2	16,7	-9,5

Kilde: EFK, svar på spm. 57 af 15. november 2016.

Note: Der er taget udgangspunkt i to standardiserede eksempler. En husholdning er sat til et årligt forbrug på 4.000 kWh, hvilket svarer til et typisk parcelhus. En erhvervsvirksomhed er sat til et årligt forbrug på 35 GWh og det er forudsat, at virksomheden ikke får målrettet lempelse.

Tabel 5 viser, at udgifterne til el er faldet med 1.300 kr. for den typiske husholdning og 9,5 mio. kr. for den typiske erhvervsvirksomhed.

Konklusion

Notatet redegør for, at de samlede forventede PSO-udgifter for alle el-forbrugere inklusive erhvervslivet for perioden 2017-2020 er steget siden indgåelse af *Energiaftalen 2012*. For perioden 2017-2020 er de skønnede PSO-udgifter samlet steget med ca. 11 mia. kr. siden indgåelse af *Energiaftalen 2012*. Af denne stigning kan 0,6 mia. henføres til initiativer i *Energiaftalen*.

Energiaftalens 2012's samlede omkostninger forventes dog at blive 1,5 mia. kr. billigere end ved indgåelse af *energiaftalen* for perioden 2017-2020.

En del af PSO-udgifterne er i dag finansieret over finansloven. Det betyder, at det beløb, der opkræves over elregningen via PSO, er mindre end de samlede PSO-udgifter. PSO-opkrævninger for alle er ca. 3 mia. kr. større end forventet ved indgåelse af *Energiaftale 2012* for perioden 2017-2020, mens de skønnede PSO-opkrævninger for erhvervslivet for perioden 2017-2020 er ca. 1 mia. kr. større end forventet i 2012. Det svarer således til en gennemsnitlig stigning i opkrævning af PSO for erhvervslivet på ca. 250 mio. kr. årligt for perioden 2017-2020. PSO-opkrævningerne er dog gennemsnitlig på ca. 3 mia. kr. årligt for erhvervslivet for perioden 2017-2020.

Derudover er udgifterne til el faldet med 1.300 kr. for den typiske husholdning og 9,5 mio. kr. for den typiske erhvervsvirksomhed fra ved indgåelse af *Energiaftale 2012* til i dag.